

Politické zabezpečení přechodu hlavních sil do útoku a rozvíjení operace v hloubce

Příslušníci Československé lidové armády cílevědomě uskutečňují závěry XVI. sjezdu Komunistické strany Československa a celooarmádního stranického aktivu k zabezpečení spolehlivé obrany naší vlasti a internacionálních zájmů socialistického společenství.

S využitím metody družného úsilí velitelů, politických orgánů a organizací KSČ za aktivního podílu Socialistického svazu mládeže je pozornost vojáků soustředěna na realizaci sjezdového požadavku, který vyjádřil generální tajemník ÚV KSČ soudruh G. Husák: „... nadále budovat ČSLA jako nedílnou součást ozbrojených sil států Varšavské smlouvy, nebudeme litovat sil a prostředků, aby naše armáda byla vysoce moderní armádou, bezmezně oddanou straně a lidu, schopnou společně se Sovětskou armádou a armádami ostatních států Varšavské smlouvy uchránit mír a vymoženosti socialismu.“

Výsledky, dosažené při plnění Rozkazu ministra národní obrany ČSSR pro přípravu vojsk ČSLA ve výcvikovém roce 1982 až 1983 potvrzují, že velitelé a politické orgány věnují soustavnou pozornost komplexnímu zabezpečení a kvalitnímu provedení taktických a operačně taktických cvičení.

Štáby a vojska v jejich průběhu procvičují nové požadavky na vedení soudobého boje. Zvyšuje se jejich připravenost dovést a využívat nejmodernější bojovou techniku, palebné možnosti zbraní a schopnost

umně řídit a nepřetržitě velet vojskům ve složitých bojových situacích. Více je docenována skutečnost, že jsou významným prostředkem dalšího zdokonalování bojového mistrovství velitelů, štábů a vojsk. Zároveň jsou důležitým zdrojem získávání nových zkušeností pro velitelské a politické orgány. Posilují formování morálně politických, bojových a psychických vlastností příslušníků armády, které jsou nezbytným předpokladem k úspěšnému vedení bojové činnosti.

Zabezpečení obrany, rostoucí agresivita imperialistických zemí v čele s USA, rychlé zavádění moderní bojové techniky a zbraní do výbroje naší armády kladou nové nároky na rozvoj operačního umění a stranickopolitické práce.

Současné požadavky si proto vyžadují další rozpracování činnosti velitelských a politických orgánů, štábů a vojsk ve složitých podmínkách soudobého boje.

Zvyšující se dynamičnost bojové činnosti a nutnost rozvíjení operace v hloubce požaduje tvořivé myšlení, iniciativu a samostatnost, operativnost a rozhodnost vojáků. Těmto nárokům musí odpovídat obsahové zaměření, formy a metody stranickopolitické práce.

Její úloha je ve Směrnici pro práci politických orgánů v ČSLA stanovena:

„Základem bojové síly ČSLA, její bojové a mobilizační pohotovosti je účinná a cílevědomá stranickopolitická práce a ideové

politická výchova, rozvíjená prostřednictvím politických orgánů, stranických organizací, organizací mládeže a všech velitelů a náčelníků, prováděná na základě vědeckého světového názoru — marxismu-leninismu.

Přes specifickou bojovou činnost bude obsah stranickopolitické práce při rozvíjení útočné operace v hloubce směřovat k důslednému uplatňování politiky komunistické strany v konkrétních podmínkách života vojsk, k upevňování morálně politického stavu a uvědomělé vojenské kázně, ke zvyšování bojového mistrovství a k úspěšnému splnění bojových úkolů.

Obsah stranickopolitické práce se zaměřuje na mobilizaci vojáků k důslednému a příkladnému splnění vdaných rozkazů, k rozvíjení jejich útočného ducha, formování vysokých morálně politických, bojových a psychologických vlastností, vedení aktivní a rozhodné činnosti, udržení iniciativy k dosažení rozhodného vítězství a popularizaci dosahovaných úspěchů na frontě i v zázemí. Pozitivně bude ovlivňovat kvalitu materiálních a životních potřeb vojáků.

Při stanovení obsahu a zaměření stranickopolitické práce při přechodu hlavních sil do útoku a rozvíjení operace v hloubce musí důsledně vycházet a navazovat na výsledky dosažené v předcházejícím období. Brát v úvahu úroveň morálně politické a psychologické připravenosti štábů a vojsk, dosaženou kvalitu jejich cvičenosti k zvládnutí úkolů nastávající bojové činnosti. Její obsahové zaměření a základní opatření se stanoví v plánu stranickopolitické práce, který je nedílnou součástí plánu útočné operace.

Obsah vychází z politických a vojenských dokumentů ÚV KSČ, vlády ČSSR, Rady obrany státu, orgánů Varšavské smlouvy, směrnic, úkolů náčelníka HPS ČSLA a rozkazu velitele operačně strategického svazu [svazu].

Příprava vojsk a přechod hlavních sil do útoku a rozvíjení operace v hloubce operační sestavy nepřítel zvyrazňuje nové některé požadavky na organizaci a provádění stranickopolitické práce ve svazcích a útvech, vyčleněných ke splnění cílů operace. Znamená také nové nároky a vyšší požadavky na styl a metody práce politických orgánů a politických pracovníků.

V procesu řízení stranickopolitické práce vystupuje výrazněji do popředí požadavek diferencovaného přístupu. Větší pozornost je nutné věnovat správnému pochopení místa a úlohy jednotlivých prvků operační sestavy, druhů vojsk, všestranného materiálně technického zabezpečení,

kteří vyplývají z plánu a předpokládaného průběhu operace.

Zvláštní pozornost si vyžaduje stanovení konkrétních úkolů stranickopolitické práce svazkům a útvarům raketového vojska a dělostřelectva, vojskového letectva a protivzdušné obrany. Zvyšují se nároky na konkrétní stranickopolitickou práci u útvarů, které se podílejí na průzkumu, ženijním, chemickém, výzbrojním, technickém a týlovém zabezpečení bojové činnosti. Politické orgány při stanovení diferencovaných úkolů musí více docenit, že v této fázi útočné operace mají významnou úlohu útvary, které vedou radioelektronický boj. Specifickou otázkou zůstává rozvoj stranickopolitické práce u svazů, vyčleněných do operačních manévrovacích skupin, jejíž problematika je řešena v další části článku.

Výslednost stranickopolitické práce bude v mnoha směrech záviset na tom, zda bude nepřetržitá a iniciativní a jak operativně bude reagovat na nově vzniklé situace v průběhu vedení operace. Právě v této souvislosti platí zásada a požadavek, aby stranickopolitická práce byla aktivnější, čím složitější je bojová situace. Důležitost a význam stranickopolitické práce narůstá s intenzitou a složitostí bojové činnosti a při plnění úkolů operace v hloubce nepřátelské obrany, v boji se zálohami, při ovládnutí důležitých čar a prostorů v týlu nepřítele.

V přípravném období soustředí pozornost velitelé, političtí pracovníci, organizace KSČ a SSM na důsledné objasňování plánované bojové činnosti tak, aby uložené úkoly všichni vojáci správně pochopili. V průběhu plnění úkolů nejsou zpravidla podmínky k uskutečňování kolektivních opatření, ale těžiště stranickopolitické práce spočívá v individuální práci s vojáky. Jsme si vědomi složitosti při provádění stranickopolitické práce v průběhu plnění bojových úkolů hlavními silami při rozvíjení operace v hloubce. Celou problematiku není možné řešit v jedné stati a proto věnujeme pozornost stranickopolitické práci v některých činnostech, zejména při plnění úkolů operační manévrovací skupinou a při použití vzdušných a vrtulníkových výsadků.

Důležité úkoly při rozvíjení útoku v hloubce plní operační manévrovací skupiny. Obsah a zaměření stranickopolitické práce musí důsledně vycházet z hlubokého pochopení konkrétních úkolů operační manévrovací skupiny, které bude na základě rozhodnutí velitele operačně strategického svazu [svazu] v průběhu operace plnit.

Těsně přimknutí a konkrétnost přijatých opatření stranickopolitické práce vede ke správnému pochopení úkolů příslušníky štábů a vojsk, vyčleněných pro tuto činnost. Posilují v nich vysoké morálně politické a bojové vlastnosti, nezbytné pro vedení soudobé bojové činnosti.

Vzhledem k charakteru možné války musíme výrazněji respektovat požadavky morálně politické a psychologické přípravy velitelského sboru, štábů a vojsk.

Morálně politická příprava umožňuje hluboké pochopení politiky komunistické strany a vlády ČSSR, podstaty války k obraně socialistické vlasti, formuje vědecký světový názor na zásadách marxismu-leninismu, hluboké přesvědčení a pevné mravní principy chování vojáků, jejichž výslednost se projevuje při utváření jejich morálně bojových vlastností, v pochopení důležitosti vojenských povinností a připravenosti úspěšně plnit bojové úkoly.

Psychologická příprava umožňuje zdokonalovat psychiku vojáků a zabezpečovat vytváření zejména takových vlastností, které vojáci vedou k úspěšnému jednání v nebezpečných a složitých podmínkách soudobé války a splnit bojový úkol v souladu s komunistickým přesvědčením a mravními principy.

U velitelského sboru se zaměřujeme na posilování tvořivého přístupu k uplatňování poznatků vojenského umění v praxi při velení a řízení operační manévrovací skupiny, operativnost myšlení, rozhodnost, samostatnost, iniciativu a odpovědnost za včasné a přesné splnění úkolů.

U vojáků základní služby se orientujeme na rozvoj morálně volních vlastností, zejména na vysokou ukázněnost, statečnost a smělost, vytrvalost a houževnatost, aktivitu a příkladné plnění bojových úkolů, vůle po vítězství a odhodlání ničit nepřítele.

Vysoká mobilita a rychlost bojové činnosti operační manévrovací skupiny při častých změnách bojové situace v operační hloubce a při odtržení od hlavních sil zvyrazňuje nutnost mistrného zvládnutí a využití nejmodernější bojové techniky, zbraní a jejich palebné síly k rozhodnému zničení nepřítele.

Různost způsobů vedení bojové činnosti zvyšuje význam ideově výchovné práce se všemi kategoriemi vojáků. Vyžaduje diferencované obsahové zaměření a zvyšuje důležitost některých specifických forem působení. Ideologická práce musí důsledněji směřovat k posilování politické odolnosti vojáků a jejich přesvědčení o našem konečném vítězství nad nepřítelem. Velká

dynamičnost bojové činnosti zvyrazňuje požadavky na iniciativní, rozhodný i samostatný přístup k jejich řešení, což zdůrazňuje potřebu rozdílného obsahového působení v bojových kolektivech podle předpokládaného charakteru úkolů.

Naplnění těchto požadavků důsledně vychází z hlubokého poznání nepřítele, ze znalostí vojenskopolitické situace na válčišti, zejména v prostorech činnosti operační manévrovací skupiny.

Velký význam při rozvíjení operace má cílevědomé, operativní a účelné využití vzdušných a vrtulníkových výsadek. To musí respektovat i politické orgány v obsahu a zaměření stranickopolitické práce v útvech a jednotkách, které se podílejí na této náročné činnosti. Hlavní pozornost stranickopolitické práce zaměřujeme k tomu, aby přispěla k pochopení stanoveného úkolu, aby směřovala k zabezpečení rozhodné činnosti příslušníků výsadku na nepřátelském území, k rychlému a překvapivému obsazení důležitých objektů a čar, které umožňují vytvořit výhodné podmínky ve prospěch útočících uskupení vlastních vojsk.

Úspěšná činnost výsadek vyžaduje přijímat taková opatření ve stranickopolitické práci, která zabezpečují růst morálně politických a bojových kvalit vojáků, jejich všestrannou připravenost ke splnění stanoveného úkolu. Důležitou součástí přípravy se musí stát informace o úspěšném plnění bojových úkolů vlastními vojsky a konkrétní situaci mezi vojsky nepřítele. Důležitou stránkou je i posilování důvěry v sílu a účinnost zbraní a bojové techniky, pocitu osobní odpovědnosti za jejich mistrné ovládnutí v boji.

Důsledné a efektivní využití výsadek k narušení celistvosti sestavy nepřítele klade vysoké nároky na připravenost velitelů a štábů. Proto stranickopolitická práce musí směřovat i k této kategorii vojáků. Zde půjde především o posilování iniciativy, rozhodnosti a tvořivého využití politické a vojenskoodborné připravenosti k dovednému, pevnému a nepřetržitému velení vojskům a řízení jejich činnosti, k posilování osobní odpovědnosti za plánování bojové činnosti, vysokou kvalitou štábní práce, včetně poskytování konkrétní pomoci útvarům při plnění stanoveného bojového úkolu.

Plán stranickopolitické práce k zabezpečení přechodu hlavních sil do útoku a rozvíjení operace v hloubce plně respektuje cíle útočné operace, úkoly a požadavky stanovené v rozhodnutí velitele, konkrétní podmínky při zaujímání operační sestavy

vy, plnění bližšího a dalšího úkolu, při jaderných úderech a vysílání operační manévrovací skupiny.

Zpravidla se osvědčuje struktura plánu stranickopolitické práce, která mimo hlavní úkoly obsahuje opatření uskutečněná v politickém orgánu operačně strategického svazu (svazu), ale i v podřízených součástech, rozhodnutí o zpracování hlášení, dokladů a informací, včetně rozdělení sil a prostředků.

V hlavních úkolech vyjádříme požadavek objasňování a pochopení rozhodnutí ÚV KSČ, vlády ČSSR a orgánů Varšavské smlouvy s důrazem na zabezpečení rozhodné obrany socialistického zřízení. Stanovíme hlavní úkoly k zabezpečení rozhodující bojové činnosti ke splnění cílů operace a zabezpečení vysokého morálně politického stavu a vojenské kázně (bojová pohotovost, přesuny, vzdušné a protivzdušné operace, vrtulníkové nebo vzdušné výsadky, operační manévrovací skupiny, použití zbraní hromadného ničení aj.). Předpokládáme úkoly k zabezpečení ideologického boje s nepřitelem, ovlivňování kádru-

vé situace, materiálního, technického, týlového a zdravotnického zabezpečení vojsk.

Opatření ke splnění hlavních úkolů stranickopolitické práce v politickém orgánu operačně strategického svazu (svazu) a v podřízených součástech je vhodné vyjádřit na přípravné období samostatně a dále chronologicky podle jednotlivých období útočné operace a diferencovaně k rozhodujícími prvky bojové sestavy.

Hlášení, návrhy, informace, rozdělení sil a prostředků se osvědčuje zpracovat ve formě časového harmonogramu s možností grafického vyjádření. Podle charakteru úkolů a potřeby řešíme kádrové a materiální zabezpečení.

Stranickopolitická práce v celém průběhu operace je organizována a prováděna v souladu s jejími vývojovými etapami, konkrétní situací vojsk a jejich bojovými úkoly. Vychází ze zhodnocení vojenskopolitické situace na válčišti a stanovených úkolů. Na základě toho vyvozuje konkrétní a diferencované úkoly, řeší jejich správné objasňování a mobilizaci vojáků za jejich kvalitní a úspěšné splnění.

Prohlubující se dynamičnost soudobého boje na válčišti nastoluje k řešení a zpracování další nové otázky stranickopolitické práce. S využitím některých praktických zkušeností ze stranickopolitické práce v polních podmínkách jsme v článku vyjádřili názory i možnosti na politické zabezpečení přechodu hlavních sil do útoku a rozvíjení operace v hloubce s cílem dosáhnout vysokého morálně politického stavu vojsk a důsledného splnění uložených bojových úkolů.